

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาการออกแบบฉลากวันหมดอายุของอาหารสำหรับผู้สูงอายุโดยใช้หลักวิศวกรรมปัจจัยมนุษย์ และศึกษาประสิทธิภาพของการฝึกการอ่านฉลากวันหมดอายุของอาหารสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้สูงอายุเกี่ยวกับรูปแบบฉลากวันหมดอายุของอาหารที่ใช้ในปัจจุบัน ส่วนที่ 2 ความเข้าใจในข้อมูลที่ปรากฏบนฉลากวันหมดอายุ ผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไปในจังหวัดนครราชสีมาเข้าร่วมงานวิจัยนี้เป็นจำนวน 400 คน แบ่งเป็นเพศชาย 143 คน และเพศหญิง 257 คน จากจำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด มีผู้สูงอายุเพียง 173 คนที่อ่านฉลากอาหารก่อนซื้อมาบริโภค ในขณะที่จำนวนผู้สูงอายุที่ไม่อ่านฉลากก่อนบริโภคนั้นมีถึง 227 คน ผู้สูงอายุส่วนใหญ่สามารถระบุตำแหน่งวันผลิตและวันหมดอายุบนผลิตภัณฑ์อาหารได้ถูกต้อง คิดเป็นจำนวน 164 คน และ 165 คน ตามลำดับ ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นว่าขนาดตัวอักษรวันหมดอายุของฉลากอาหารนั้นไม่เหมาะสม 117 คน ผู้สูงอายุมีความพึงพอใจรูปแบบตัวอักษรสีขาวบนพื้นหลังสีดำนมากที่สุดจำนวน 77 คน (ร้อยละ 19.3) และผู้สูงอายุจำนวน 211 คน (ร้อยละ 52.75) มีความพึงพอใจรูปแบบตัวอักษรสีดำบนพื้นหลังสีเหลือง จากนั้นทำการออกแบบฉลากวันหมดอายุต้นแบบ พบว่าผู้สูงอายุร้อยละ 61.8 มีความพึงพอใจในฉลากวันหมดอายุที่ออกแบบใหม่ เนื่องจากผู้สูงอายุสามารถค้นหาและสังเกตวันหมดอายุของฉลากอาหารได้ง่ายกว่าและชัดเจนกว่า จากการประเมินประสิทธิภาพการอ่านฉลากของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุมีความเข้าใจในการอ่านฉลากวันหมดอายุเพิ่มมากขึ้น

Abstract

The objectives of this research were to investigate the design of food expiry date label for elderly using human factor, and to study the effectiveness of training the elderly on food expiry date reading. Data collection was divided into two parts. Part 1 was the satisfaction of elderly on conventional food expiry date label styles. Part 2 was the understanding of data shown on food expiry date label. The subjects were 400 elderly with at least 60 years old of age in Nakhon Ratchasima Province (143 males and 257 females). Only 173 subjects read food expiry date label before eating, whereas 227 subjects did not read it. The numbers of elderly who identified the manufactured date and the expired date correctly were 164 and 165 subjects, respectively. One hundred and seventeen elderly felt that font size of food expiry date was inappropriate. Seventy seven subjects were satisfied with white letter on black background (19.3%), whereas two hundred and eleven subjects were satisfied with black letter on yellow background (52.75%). It was also found that 61.8% of subjects were satisfied with newly design food expiry date label since the subjects were able to search and notice the expiry date easier and clearer. After training the elderly on food expiry date reading, it was found that the elderly understood the food expiry date better.